

NOTAT

30. januar 2017

Konsekvenser for de offentlige finanser ved meraktivitet i sygedagpengesystemet

J.nr.

Koncernøkonomi
MKA

Bagvedliggende årsager til merudgifter i sygedagpengesystemet

Beskæftigelsesministeriet har foretaget en nærmere analyse af årsagerne til den forventede merudgift i sygedagpengesystemet i 2016 på 2,1 mia. kr. i forhold til det forudsatte i sygedagpengereformen. Merudgifterne dækker over en samlet forventet meraktivitet i sygedagpengesystemet på i alt 14.900 fuldtidspersoner sammenlignet med, hvad der blev forudsat i reformen.

Analysen viser, at personer generelt bliver længere tid i systemet, og at der kommer flere personer ind i sygedagpengesystemet end forudsat.

Årsagen til, at personerne bliver længere tid i systemet, skyldes primært at:

- Der er væsentlig flere personer i den midlertidige overgangsordning end forudsat i reformen. Dette er udtryk for, at disse personer bliver længere tid i systemet, og
- Personer i sygedagpengesystemet overgår senere til at modtage andre ydelser end forudsat. Det omfatter bl.a. dagpenge, fleksjob, ledighedsydelse og kontanthjælp.

Årsagen til, at der kommer flere personer ind i sygedagpengesystemet, skyldes især, at flere sygemelder sig fra beskæftigelse end tidligere. Til gengæld er der en positiv beskæftigelseseffekt af reformen, som betyder, at de syge kommer tidligere tilbage i beskæftigelse end før reformen.

Konsekvenser af merudgifter i sygedagpengesystemet

Meraktiviteten på 14.900 fuldtidspersoner i sygedagpengesystemet medfører bruttomerudgifter på 2,1 mia. kr. til sygedagpenge og ressourceforløbsydelse under jobafklaring.

Denne merudgift kan imidlertid ikke tages som udtryk for, hvorledes de samlede offentlige finanser påvirkes. I beløbet på 2,1 mia. kr. tages der ikke højde for virkninger på skatte- og afgiftsprovenuet, og der tages heller ikke højde for, at der samtidig med, at der er merudgifter i sygedagpengesystemet, er mindreudgifter til andre indkomstoverførsler, som nogle af modtagerne alternativt ville have modtaget.

Tages der højde for, at der betales skatter og afgifter af den forventede merudgift i sygedagpengesystemet på 2,1 mia. kr., reduceres merudgiften til 1 mia. kr. (nettomerudgifter).

Tages der yderligere højde for, at nogle af modtagerne i sygedagpengesystemet alternativt ville have modtaget andre indkomstoverførsler, reduceres merudgiften

yderligere til 0,8 mia. kr., som dermed udgør den samlede virkning på de offentlige finanser, jf. tabel 1.

Tabel 1. Konsekvenser af merudgifter i sygedagpengesystemet 2016

	Aktivitet, fuldtidspersoner	Bruttomerudgifter i sygedagpengesystemet, mia. kr.	Nettomerudgifter i sygedagpengesystemet, mia. kr.	Virkning på offentlige finanser, mia. kr.
I alt	14.900	2,1	1,0	0,8
Heraf:				
Stigende tilgang	4.800	0,7	0,3	0,8
Overgangsordning	4.100	0,6	0,3	0,2
Stigende varigheder i øvrigt	5.400	0,7	0,4	0,0
Beskæftigelseseffekt	-750	-0,1	0,0	-0,2
Uforklaret	1.300	0,2	0,1	0,0

Udover at vise de samlede konsekvenser af merudgifter i sygedagpengesystemet, fremgår det også af tabellen, at det primært er den stigende tilgang ind i sygedagpengesystemet, som kan forklare virkningen på de samlede offentlige finanser. Det skyldes, at tilgangen hovedsageligt kommer fra beskæftigelse. Udover merudgifter i sygedagpengesystemet for denne målgruppe, mistes der derfor også skatte- og afgiftsprovener, fordi personer under sygdom har en lavere indkomst. Hele denne merudgift har altså en negativ virkning på de offentlige finanser svarende til 0,8 mia. kr.

Det skal bemærkes, at der på nuværende tidspunkt ikke umiddelbart er grundlag for at konkludere, at den stigende tilgang kan tilskrives sygedagpengereformen.

Dernæst fremgår det af tabellen, at overgangsordningen også bidrager til at forklare den negative virkning på de offentlige finanser svarende til 0,2 mia. kr. Det skyldes, at en del af personerne omfattet af overgangsordningen med reformen var forudsat at afgå til beskæftigelse i stedet for at blive i jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse.

Tabellen viser også, at stigende varigheder i øvrigt – bl.a. som følge af den senere afgang til andre ydelser samt den mindre del af aktiviteten, der ikke umiddelbart kan forklares i analysen – er neutrale for de offentlige finanser. Det skyldes, at disse målgrupper i vidt omfang ville have modtaget andre indkomstoverførsler i stedet for sygedagpenge eller ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb.

Endelig viser tabellen, at den positive beskæftigelseseffekt af det fremrykkede revurderingstidspunkt indebærer mindreudgifter, fordi sygemeldte kommer hurtigere tilbage i beskæftigelse end forudsat. Dette indebærer mindreudgifter til sygedagpenge og ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb, samt en større indtægt fra skat og afgifter, fordi personerne har højere indkomst ved beskæftigelse end under en sygemelding. Dette svarer samlet set til en mindreudgift på 0,2 mio. kr.